

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előzetes ár:

Égész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára: 10 krajczár.
Előzetes csopán a kiadónálban lehet B.-Gyarmaton.

Előzetes pénz, reklamációk és hirdetések a kiadónálhoz intézendők.

A lap esztendői részére s a Nyitl-térre vonatkozó minden közlemény a szerkesztőhöz küldendő.

Hirdetések

Árabszám szerint számítottak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkenthetők.
Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
Nyitlter petit sora: 20 kr.

B.-Gyarmat, jun. 7.

Két fontos esemény tartotta érdeklődésben a közfigyelmet a múlt hét folyamán. Az egyik az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesületnek Székely-Udvartelemben megtartott 10-ik évi jubiláris közgyűlése, másik a bukaresti román liga-kongresszusa. A román liga, melynek elnöke Urechia László tanácsnok, úgy intézte a dolgot, hogy az EMKE közgyűlésével az ellenhatás kifejezésül a román liga kongresszusa egy időben tartassék meg. Hogy az Európaszerte desauvált román liga az ő nagy politikai enuncziációival milyen hatást fog gyakorolni, azt ma még nem tudjuk. Az évi 120,000 frankkal működő liga, ugyanis nem mondott ki egyebet, mint azt a csekélységet, hogy a jövő évben megtartandó ezredévi ünnepünk alkalmára ellentételt fog rendezni, kétségkívül azon hála elismerésül, a miért egy ezredéven át Magyarország oláhságával a legjobb viszonyban voltunk, egyenlő jogokban részesítettük, kulturájukat soha sem érintettük, Hora és Klokka lázadásait eltűrtük, s 1848-iki viselkedésük felett napirendre tértünk. Hanem hamis és nagyképződő az a két határozománya, mely szerint az orosz cárhoz és a török szultánhoz hála feliratokat intéz, a miért Bessarábiában és illetve Ruméliában az oláhság évszázadokig sanyargatott. Ez a román liga logikája és igazságszeretete. Valóban ideje volt, hogy gyűlölködő eljárása, mely Kálnoky alatt annyira elhatalmasodott, — lelepleztessék, s csak öröndönteni lehet, hogy akadt egy román származású kolozsvári egyetemi tanár, Moldorán Gergely, a ki egy hatalmas rópiratban kimutatta a román liga túlkapásait, nagyzási hóbortját és perfidiját.

Mit tesz ezzel szemben az EMKE? Másfél millió vagyonának jövedelmével védekezik az oláhság ellen; az eloláhsodott régi magyar közsékeket jogszerűen visszahozatni igyekszik, — tartózkodik minden igazgatástól, hazaszeretetre buzdítja a nemzetiségeket és kiábrándítani törekszik a románokat attól az utópiától, mely szerint ők területi megosztás által ezen a földön, melyet a magyarok vérrel szereztek és nagy küzdelmekkel ezredéven át tartottak fenn, — a történelmi jogok teljes mellőzésével Magyarország romjain egy nagy román birodalmat alapítsanak.

Ez a különbség az EMKE és a román liga törekvései között.

Urechia úr a román liga pénzával Francia- és Olaszországban bérenczírkat szerzett, kik a közöleményt meglehetősen elkészítették ellenünk, Magyar-

országban pedig rendszeres izgatásokat tart és fizet, akik oláh-népünkkel nap nap mellett bolondítják s utólrhetetlen ideákkal foglalkoztatják.

Egy erőlyes közös külügyminister közbelépésére van szükségünk, a ki a román liga működésének határt tudna szabni.

Hogy pedig a külügyminister akciója eredményes legyen, — szükséges, hogy Magyarországon a szabadelvű párt még inkább együtt tartson, hova tovább erősödjen és a külügyminister irányában az állam törvényes jogait követelni tudja és merje.

Ha a szabadelvű párt képes volt a petrifikált román. kath. vallás tradíciót kiközösíteni, ha volt benne erő a vallás szabad gyakorlatát inagurálni, — a nélkül, hogy az állam megrázkódott volna, hinnünk és remélünk kell, hogy a külföldi román liga törekvéseit tovább túrni nem fogja, hanem igenis követelnie kell és pedig a közös külügyministertől, hogy a román ligának irányunkban tanúsított igaztalan és perfid eljárása véglegesen megszüntetessék.

Szerveznünk és erősíteniünk kell tehát a szabadelvű kormánypartot, mert csak a szabadelvű hatalmas párt zászlaja alatt lehet nagy cselekedet elérni és a nemzetiségi országbontó törekvéseknek erős határt szabni, sőt azokat véglegesen megsemmisíteni.

Amily mértékben erősödik a szabadelvűpárt, azon mértékben szilárdul magyar hazánk és annak tekintélye.

Ezt tartuk szemeink előtt!

Éljen Baltik Frigyes püspök!

E szavakkal tartjuk illendőnek üdvözölni a mai napot, a melyen Balassa-Gyarmat ág. evangélikus hitközsége, tehát az itteni nyauagyház és a filiák autonóm választó hvei a néh. *Simkő Frigyes* esp.-lelkész elhunytával megüresedett papi állást választás utján betölténi hivaták. Az egész hazát bejárta már az a nem kicsinylendő hír, hogy az említett állásra Balassa-Gyarmat és a filiák, miként annak lapunk utolsó számában is kifejezett állunk, közakarattal a kerület püspökét, az érdemteljes főpapot: *Baltik Frigyes* ezidőszent Liptó-szent-miklósi lelkészit kívánják megválasztani nemcsak egyeni (papi) jeles tulajdonai, ere nyei folytán, de mert ezáltal módot kívánunk nyújtani püspököknek, hogy az ő Garaja püspöki megyéjében legyen, a mit Liptó-Szent-Miklósról nem lehet elmondani, miután e város, illetve annak hitközsége a legutóbb tartott zsinat határozománya értelmében a tiszai kerületbe lett beosztva. Jó forrásból merítjük a hírt, hogy e szempontból megválasztatásit elfogadná a püspök úr dacára annak, hogy anyagi tekintetben mostani ekle-

ziája javadalmasabb a Balassa-Gyarmatnál és dacára, hogy immár harmadik évtizede, mióta ő Liptó-Szent-Miklóson püspöklik. Aldozatra is kész tehát, midőn a püspöki kerület könnyebb igazgatása szempontjából kész eljőnni Balassa-Gyarmatra, Nógrádvármegye, tehát azon megye székhelyére, mely egyszersmind az egész kerületben a legtöbb egyházat foglalja magában. Ép ezért, az itt csak röviden érintett igen fontos okoknál fogva bizton hisszük, hogy a mai választás nemcsak egyhangulag, de nagy lelkesedéssel fogja a Baltik Frigyes püspök úr ő mlgára, s e tekintetben hűfelekezetkülönbség nélkül már eleve üdvözöljük úgy a választókat, mint a megválasztandó ferfit.

Tót lapszemle. Azon birre vonatkozólag, hogy Fekete József van kizemelve az anyakönyvezetés főfelügyelői állására, a néppárttól közölnye, a budapesti „Keresztény” azt jegyzi meg, hogy a leendő főfelügyelő zsidó s így „bebizonyítottak” látja azon állításait, hogy az új tisztviselői állásokat „csak a zsidók kedvéért gondolták ki.” Végül így kiált fel: „Ime, az állami anyakönyvezetés meg élethe sincs léptetre: már is zsidó kezekbe került!” Ugyan e lap az új zölgyomjegyei főispánról szólva, kiemeli, hogy az illető katolikus ugyan, de „sokszor az éhes farkas is magára ölti a báránybőrt.” A lapnak azért nem tetszik az új zölgyomjegyei főispán, mert az illető — kormánypartú és liberális.

Mihályi érsek beiktatási ünnepét a „román nemzet” ünnepének mondja a török-szentmártoni „Národnie Noviny” s üdvözi ez alkalomból a román testvéreket. „Örvendünk,” mondja a N. N. „e szomorú időkben azon, hogy a románoknak van min örülnök; mi tótok bizony nem érünk el olyan örömet a közel jövőben!” „Mi elyagomott nemzetiségek,” mondja egy másik helyen. „nem igen gratulálhatunk egymásnak ilyen öröndetes, lélekemelő alkalmakkor, mert csak vajmi ritksk... csak a bíróságok előtt van alkalmunk sokszor találkozni, a melyek a kormány kezében politikai fegyverekké változtak.” A N. N. aztán azon elmélkedik, hogy milyen régi a tót-román barátság s azt mondja, hogy már 50 éves, tehát nem új keletű, mert hogy már 1848-ban „Fratri Romani” cím alatt a „tót nemzeti tanács” együttes közönségre hívta fel a románokat, de a „román-tót testvérség” eszméje, lehet, csak az által lett aktuális, hogy Magyarországon a magyar nemzetiségen kívül minden nemzetiség megállhatik” mindazáltal azonban gyökerei nem napi politikában, hanem „érlekközösségben” keresendők.

Városi építkezés.

Fünteánk legszebb helyén fekszik a r. kath. paplak épülete. E lapok rovataiban, valamint városunk fejlődését szíven viselő polgárai között, nem egy ízben felhozattunk azon eszmét, hogy úgy városunk szépitési szempontjából, de másrészt pénzügyi szempontból is, mennyire üdvös és

— Ugyan mit, mondjad csak, nagyon kíváncsi vagyok.

— Azt mondták, hogy Scholz Gusztáv beszélt az apákkal és abban állapodtak meg, hogy téged Péterhez adnak nőül.

— No Pali, én szüleitmet nagyon szeretem, mindenben engedelmeskedem: de ebben az egyben nem fogok engedelmessékedni, történjek barmi is, én Péter felesége soha sem fogok lenni.

— Hát én is veled fogok tartani, mert Péter nekem sem tetszik, hányaveti ember, nincs benne őszinteség, görös van a füle megett, minden szava hazugság, szóval megbízhatatlan, löcsalabaival elege kínálkozott a katonasághoz, ott sem vettek be, pedig ott most nem igen válogatnak. Pál ezen válasza után Mariskától egy cuzzpano csókot kapott.

— Eddig is szerettekél Pali, most még jobban szeretlek, mert látom, hogy izlecséink egyformák és szövetesegesen leszszek.

— Az leszszek Mariskám! és a két testvér újból összecsockolta egymást.

A jelenet után mindketten a nyitott ablakhoz közeledtek és éppen akkor, midőn a két fiatal ember Jakab által kikiserve távozott, hajlottak ki az ablakon.

Kray társaitól elválva, önkéntelenül a Roxerek háza felé nézett, ott meglátta az ablakon kikönyölő Mariskát és Pált, miután ezek véletlenül szintén róa nezték, őket üdvözöl, üdvözlétet a két testvér szívesen viszonzá, Pali azonban nem törődve azzal, hogy illik-e vagy sem, átkiáltott, otthon lesz-e delután, ha igen? úgy átmegyek hozzád.

— Jól! szívesen látják, új meghajtás után távozott. (Folyt. köv.)

TÁRCZA.

Két Kray Jakab.

Történelmi elbeszélés VITALIS MORTÓL.
(Folyt.)

„Hadd el Sebestyén, mi sem vagyunk jobbak náluk, nincs jogunk szemrehányást tenni, mert mi is türelmetlenek vagyunk.”

Ezek után abbahagytak a vitatkozást, beszéltek szépasszonyról, leányról, no aztán háborus idő lévén, a háborúról, végre az öreg Kray is haza kerülén, az is részt vett a társalgásban.

Mariska is haza került, ő is már hazamenőben azon gondolkodott, ki lehetett az a fiatal ember, ki őt oly szívesen üdvözölte, e szívesen üdvözlés után őt is egy sajátos érzés fogta el, valami idegen, de végtelen jó érzés volt az, minőt eddig sohasem érzett: nem tudta felfogni, hogyan van az, hogy Scholz Pétert naponta látja, beszélget is vele, és ha az a szobából kilép, többé nem gondol reá, a templom előttit pedig csak egyszer látta és most tud tőle szabadulni, gondolatja mindig ott van, mily szépen üdvözöl, üdvözlote mentnyire külfömből, a kézműári fiatal emberek üdvözlötétől, míg azok a sívűg leemelésénél szögletes mozdulatot tesznek, ez nem hajlongott szolgálgat, de sívűgét bizonyos méltósággal emeli meg, termelte is megterest, magus volt az, sőtét bogárszemekkel, szóval szép, nagyon szép, Mariska az egész uton így gondolkodott, ez a gondolat fűződött tovább és tovább, szobájába érve, érte, hogy szíve erősebben lüktet, bizonyos hev fogta őt el, arca éggett, szobáját melegnek találá, szokása ellenére nem

tudott a szobában maradni, oda lépett az ablakhoz, azt kinyitá, hogy szabad levegőt kaphasson.

Még az ablaknál állt, midőn Pál fivére belépett, Mariska feléje sietett s kérde:

— Nem tudod Pali, micsoda idegen jött a városba?

— Hát ki tudná azt megmondani, ebben a háborús időben jönnek-mennek az emberek.

— De az, a kit én láttam, nem lesz egészen idegen: mert Toperezer és Lányi társaságában láttam őt a templom előtt.

— Ma a szent mise után?

— Igen, ma, a hogy a templomból kijöttünk, ott állott a fiatalokkal, ismeretlen léteze sívűgét előttem megemelő, én köszöntését szívesen fogadtam, mert tudod, az egészen másként üdvözölt és olyan illedelmesen, a mihet a kézműári fiatalok nem értenek.

— Jaj, tudom már, az bizonyosan Kray Jakab volt, most jött haza Wittenbergából, magus, barna ferfii.

— Igen... igen, olyan.

No, az a Jakab igen jó fia, kár, hogy protestáns, én nagyon szeretem őt, mert igen szépen és okosan tud beszélni, szegény apáknak pedig csak azért, mert Kray fia, ki nem állhatja, és ha megtudja, hogy Jakab körében voltam, mindig öszezsid.

— Sohasse törődj vele, kövesd a szíverzelmeidet, azután nem is vesztesz általa, hisz mint mondd, igen okos, nevelt fiatal ember, barátsága csak előnyödre válik.

— En is így gondolkozom Mariskám: de a másnév gondolkodnak az öregek: de tudod-e miért jöttem hozzád, furcsa újságnak jöttem a nyomára s ez téged közelről érdekel, mikor ma reggel kint voltam a ligásban, a papa és mama ott létemel nem vettek észre, felőled beszélgettek.

csúszterü volna, ha ezen jelenlegi ódon alacsony földszintes épület helyett, egy modern emeletes épület állna. Nem szükséges különös kismérés arra, hogy ezen nagy teleknek fúrtára az részén, melynek fúrtára földszintes frontján legalább 1 tagos bolthelyiség elhelyezhető volna, miszerint eme birtosan kiadható bolthelyiségekkel befolyó tetemezzel évi bér dúsán kamatozna az épület építési költségeit és emellett az emelet az eszperplébános urnak kényelmes lakást nyújtana.

Utálhatunk e tekintetben Losoncra, hol szintén a régi földszintes kath. paplaképület helyébe mult évben egy új emeletes épület lett építve. Ezen gyarmati kath. paplaképület tudvalegőre a gr. Zichy seniorátus — mint patronus — tulajdonát képezi. Mi azt hisszük, ha a senior gróf ur ösztönös felvilágosítva lenne az építkezés észszerűségéről, úgy nem habozna eme építkezést elrendelni. Gyarmatnak nem egy ízben van szerencséje magas kath. főri vendéghez, de ezek — miként mult évben a bibor-nok primás — a jelenlegi paplakban nem is lakhatnak.

Ily körülmények közt tehát, midőn a város sréplése, miként főt kimutattuk, a kegyuri jognak is előnyére válik anélkül, hogy pénzügyi áldozat hozva lenne, a helyes logica sugallja, hogy ily építkezés létesíttessék.

A senior gróf ur mint minden nyáron, nemcsak a ismét széli birtokán időzni fog. Ez alkalommal terjesztése elő városbírnak, a senior gróf urnak az itt kifejtett építési észszerűséget, mindana kellő indoklással, melyek az építkezést kívánatosnak tessék és hisszük, hogy volna az ily előterjesztésnek fogantatja, miáltal városunk egy díszes épülettel gyarapodnék.

Nyelvészeti dolgok.

A Szalay-Bardóti-féle jelesen szerkesztett és különben szép, tiszta magyarsággal írott a „Magyar Nemzet Története” című irodalmi vállalat 5-ik füzetének 125-ik lapoldalán a következő megjegyzést olvassuk: „A magyar nemzet megteremtése főleg a szláv papok érdeme, mint ez a keresztény hitre vonatkozó szavakból kitűnik, melyek, csekély kivétellel, mind szláv eredetűek. Így a szlávoktól vettük a keresztény, pogány, pap, püspök, apát, apácza, barát, oltár, kereszt, krizma, karácson, szent, alamizna, pokol stb. szavainkat.”

Erre egy kis szerény észrevétel van, az t. i., hogy habár én a szláv papok mint hittérítők érdemét kétségbe vonni nem akarom, azt azonban, hogy a fennebb elsorolt szavak mind szláv eredetűek volna, épen e szavak eredeti jelentésének etymonjára való tekintettel, határozottan tagadom; mert ez a gyökörről azt tanúsítja, hogy a felsorolt szavak közt csak két szláv eredetű szó van, a többi mind idegen (latin vagy görög) származású; mit bátor vagyok egyenként elképben bizonyítani: A keresztény szó (latin keresztian vagyis kereszt, illetőleg a hosszú i — í végűtől hozzászállva, krisztien, azaz megkeresztelt) igenis szláv eredetű, innen: a „krst” = keresztész. A pogány szó azonban nem szláv, hanem latin eredetű, innen: pagus (falu) ebből „paganus” = falusi vagy vidéki (ember francziánul pasón illetőleg paysan). A pap szó habár a szláv nyelvben is megvan (a pop, papa, pápess, s innen származhatott a pápa szó is) ezt a szót mégis a magyar nem a szláv papokból, hanem az f betűnek mint nehezebb kiejtésének elhagyásával, a német Pfaff-ból alakította át pappá úgy, mint ahogy az erdélyi fejedelmek korában a német Hofmeisterből hopenst- csináltak. A szláv népek különben van a pap szó kifejezésére egészen jó külön szava: knyaz; vagy csehesen: knyaz és ezt a szót használja Magyarországon is kivétel nélkül az összes tót nép. A püspök (szlávul biszup) tudvalegőre a latin episcopusból, az apát (apát — ur) a szintén latin abbas-ból; az apácza (szlávul mnyiska) az olasz abbateszából, (franciánul abbessé-ből) veszi eredetét; csakis a barát (szlávul brat, bratr) és a már említett kereszt (krst) szók vallanak szláv gyökérre, azonban ezek is csak mint idegen előzők átvévei, mert a brat, bratr az olasz fra és a latin fraterből lettek alakítva. S itt megjegyezzük, hogy a krszt-ből formált kereszt szó a magyarban egészen külön értelműt kapott, mely a latin Cruxnak (szlávul krizs) felel meg. Hogy a krizma, vagy helyesebben chrisma, mely különben is szorgalmunkivül szó, — valamint az alamizna szavak szintén nem szláv, hanem görög eredetűek; továbbá, hogy a szent (sanctus, santo, saint, sajt) épen úgy, mint az oltár (szlávul oltar, ezen gyökérből: altare altus = magas) határozottan nem szláv, hanem latin származásúak, míg a karácson (szlávul karacsin), ha messze menni nem akarunk, a százados gyakorlat folytán sokkal inkább magyar, mint szláv eredetű; mindezt, úgy hiszem, bővebben bizonyítani is fölösleges. Fenmaradna még az elsoroltak közül a pokol (peklo) szó, mely annyit tesz mint sötét hely; s így ennek igazi szláv jelentését kétségbe vonni nem lehet.

Ezzel kapcsolatban csak röviden akarom megjegyezni, hogy a magyar ember, még ha különben oly tudomány-szerető is, a szláv nyelvet tanulmányozásból megveti és szükségesnek tartja. Ennek lehetett némi értelme akkor, midőn a magyarság az ő aránylag csekély számát a nagy szláv és germán tömegekkel érintkezéstől, nehogy azok rajta erőt vegyének, ősztömrzerűleg feltette, a akkor bizonyos tekintetben még a Mokány Bereni-féle sovinságnak is meg lehetett az ő értelme és indoka, de miután most már a magyar állam, hála Isten, kizárólag magyar kormányzás alatt áll, ezzel az előbbi feltételezésnek meg kell legalább fokozatosan szűnnie.

Hogy pedig a tudományos pályára készülő, vagy magasabb jövőre aspiráló magyar ifjúság a fennebb mon-dottak igazi voltáról gyakorlati úton is meggyőződjen, itt csak annyit említek fel, hogy valamint az okori klasszikus latin, úgy a jelenleg élő nyelv világnyelvek bárusnak egynek tudása is, ugyanazon fajbeli fokozott arányú nyelv elajánlást von maga után. Így például: ha a szláv nyelvek közül valaki alaposan csak egyet is megtanult, már ez

által a többi összes különböző dialectusokon is megértetheti magát; vagyis a ki jól bírja a honunkban élő szloven (= tót) nyelvet, az megérti már az orosz, a lengyel, a horvát, a cseh, a bolgár, a szerb, a bosnyák és még a szláv-fajhoz tartozó egyéb népek nyelveit is.

Ugyanez áll a többi világnyelvekre, különösen a latin és germán néve is; mert a ki jól tud latinul, az könnyen megtanulja az olasz, a spanyol, a francia, sőt az oláh nyelvet is; a ki pedig a német nyelvet teszi magáévá, annak könnyebben esik megtanulnia az angol, a szász, a hollandit, a dán, a svédet és norvégit, valamint a többi germán-fajok nyelveit is; vagyis: a ki a latin nyelvet és a szláv meg a germán nyelvek egyikét alaposan tudja, az mintegy 20–25 élő nyelv dialektusán megértetheti magát; míg a ki csak a magyart mint talán anyanyelvét lapítja valahogy, az bizony, — sajnos, — nem messze fog ezzel eljutni, sőt már az első állomáson is megakadhat.

Aztán az sem tévesztendő szem elől, hogy valószínűleg nem nagy idő múlva az eddig latin és francia nyelvű diplomácia is (mint ezt már a német nemzet tetleg meg-tervé) a saját nemzeti nyelvén fogja az őt érdekli állam-ügyeket kezelni, s így a ki a nyelvekben kellő jártassággal nem bír, kénytelen lesz a különben általa elérhetett mag-sabb állásokról lemondani. De sőt többet mondok: a csupán egy nyelvű ember még a kellőre állásra se pályázhat a nagyobb forgalmú szállodákban, mert ezt már csak troglodytának (barlanglakónak) tekintik.

Említettem fentebb, hogy az részesülhet az egyes nyelvek megtanulása folytán a sok nyelvnek egyidejűleg es elajánlása előnyében, a ki legalább egy-egy idegen nyelvet „alaposan” tud; mert ahogy nálunk mai napság — nem is említve a ritkábban használt görögöt, — például a latin nyelvel bírnak, ez valódi barbarizmus; nincs a lapokban egyetlen latin szó se, a mely össze-visszamar-angolva és saját eredeti alakjából kivételzetve nem volna; de nem is javítja senki, mert (csak valjuki meg-öszintén, hogy talán a szerkesztőkön kívül) nem őr hozzá senki!

Itt volna tehát az ideje, hogy eddigi tárgyú szoká-sunkat felhagyjunk és erre különösen a hitelséget figyelmeztessék, — jól megmondván, hogy tudni valamit sohasem káros, ellenben nem tudni lehet szégyen és a saját-magunk becsületének lekötése.

Pajor István.

Kossuth Lajos „Pesti Hírlap”-jának 1842. számaiból.

Nógrád-ból jan. 21. 1842. A f. hó 17-ken kezdett körülfűrés torábbi eredményeiről egy másik tisztelt leve-lezőktől a következő tudósítást vettük: K. F. táblabíró in-dírtványára, az alispáni hivatal oda utasítván hogy esz-tendő végével a hivatalok minden ágazatáról kimerítő tudósítást adjon, köztisztelőben álló alispánunk megbíza-tásához képest, beadja jelentését, melyben előnkbe adá mult és jelennek eleven színekkel festett s öges kézzel kidolgozott bü képét, tudomány- s pártatlan szorgalommal készült s municipális rendszerünk kifejlődését tárgya-zó munkáját. Felolvassza több napi gyűléseinken nagy haszonnal foglalatosskódott a köröséget, végre befejeztetve, a ne-mesi pönár költségén kinyomatni, a meggyekkel közöl-tetni, s alispán ur e részbeni fáradozásának elismerése jegyzőkönyvbe iktatván rendeltetett. Gyűlésünk folytában jeles hazánk K. F. thór a legújabbban nyilvánított pápi breve tárgyában tett indítványával Nógrád rendeit a sért-tett törvény általmára szólította fel, oda nyilatkozn: hogy ezen breve törvénybe, s a kölcsönös felelősségi sze-retetet elfojtja. Bölezen alá elő: miképen a clerus, ma-gyar törvény értelmezése végett, egy közhatalomhoz, t. i. a pápához folyamodott; holott az 1791. 12. L-czik értelme szerint, törvénymagyarázó hatalommal sem ő felsége sem a nemzet egyedül hanem csak ezek egyesülve, s rajtok kívül más senki nem bízhat. Felhoz a közhatalomhoz, folyamodók ellen alkotott Ulászló III. D. 63. t. cz 4. §-ának szavait. — Továbbá kijelenté: hogy ő szentségétől a ve-gyes házasságok terjedésén nem fájdalmt, hanem örömet várt volna; — mert tegyék föl — ugymond — minek azonban hitelt nem adhatok, hogy a vegyes házasságok terjedése a szentséges curia előtt tudva nem volt: felette szomorú dolog, ha ő szentsége ily nevezetes hazát figyelme-re nem méltatta. De el nem kerülheti figyelmünket a breve azon kijelentése sem, mely azt rendel: hogy a cath. n. prot. férjnek megterítésén iparkodjék; mert ez elől a házas-ság förteljt: a szeretetet. — Ezeknek képest tehát ő fel-ő-géhez intéződ felírát javasolt, melyben emeltessek ki: hogy a breve, törvénybe s a megválto elveire vág; s hogy addig is, míg ő felsége kitől minden jót remélünk, ezen brevét megsemmisítendő, a törvény értelmeben min-dent el fogunk követni, mi jogaink fenntartására szükséges leend. — Ezen indítványt az ellenfél csupán deferentiá-ból, — mint némely egyedei nyilatkoztak — egytelonegy fontos argumentummal sem támadná meg: s a többi közt egy thór úgy nyilatkozott, hogy ő előbb volt kereszt-ény mint polgár. — A végzés, mely B. A. thór in-dítványára régi szokás szerint tiszt. főjegyzőnk M. S. által röglön föltetett s meg is hitelesített, oda megy ki: hogy miután a vegyes házasság tárgyában költ pápi breve nyilvánítása által, a B. R.-nek e tárgyban többször elő-adott sereim és aggodalmait mindinkább növekedtek, azért is, ő felsége megkérdetni rendeltetik: hogy azoknak orvosoltatását minél előbb tartandó országgyűlésen eszközöl-tetni működtessék. — Fejér megének a testvérháza min-den törvényhatóságait hazánkka! egyesülésre általunk is felkínáltatni kívánó letele e megye közhatalmát fejezjen ki, rokonérzelmi pártolásra talált. — A kiáskedőv inté-zeteket terjesztő egyesület levele következtében oda uta-sítottak a jársbeli főszolgabírák, hogy jársaikban leg-alább egy-egy kiáskedőv intézet felállítását szorgalmazák. — Tettelet úgy indítvány az iránt is, hogy a falusi iskolák ily intézetekké alakítottatnak: de jelenleg, neve-lők és szükséges előkészületek hiánya miatt, ezen ábrósa

indítvány nem látszott fogantathatónak. Bizony itt az ideje, hogy harak a tudatlanság sötéttségében vászörögő néptömeg neveléséről gondoskodjék: hogy az iskolából ki-szabaduló ifju ne csak az ad Deum, qui laetificat juven-tutem inuam-ot vagy más imádságokat (hiszen más nem is igen tanulnak) nem is figyelve azok velejére, papagályként elmondani tudja; hanem azt is tanulja, mi rendeltetésé-vel képest neki szükséges és hasznos p. o. földesurávali viszonyait, a nemzet s fejedelme iránti kötelességeit stb. E részben sokat tehetnének földesuraink is! Indítványba hozat-tott ez alkalommal G. F. S. által a nem hivatalos von-tatónak, mint igazságtalan, törvényben nem gyökerező s az adózó népet terhelő szokásnak eltörlésére is, s az országgyűlési utasításokkal foglalkozó választmányhoz uta-sítottatt. Itt csak az a kérdés támadhatna: hogy terhel-tetik e által az adózó nép, vagy nem? Ha nem ter-heltek, úgy ezután is szívesen elviszen egy pengő forintért; — ha pedig igen, úgy égbekiáltó vétek ezen terhet le nem venni nyakáról. — A hus árs két kral fellebb emelt-tett. — Jövő évnegvedes törvényszékünk április 11-ken, közgyűléstünk pedig május 9-én vendi kezdetét. — Török Sándor. („Pesti Hírlap” február 3. 1842.)

Fürdől levél.

Pöstyén, 1895. június 3-án.

Koronás királyunk szegedi szavai: „nem volt, hanem lesz”, érvényesülnek a vágóvölgyi, szerényen, de bizony növekvő pöstyénifürdő: a tavalyi árva, a mely nemcsak rongálásokat okozott, de számos vendé-get elriasztott, nem ártott a fürdőnek, de használt. Mindjárt az idény oly vendéggel nyílt meg, a minőt Pöstyén ez ideig nem üdvözölhetett: egy valódi koronás királyunk leánya kereste fel messze külföldről a magyar Pöstyént. Paulina, württembergi hercegnő, daczára a pompás nagy németországi fürdőknek (Aachen, Wiesbaden, Baden-Baden) elsőjéig adott a magyar hamupipókének, mert a királyleánynál is úgy van, mint a napzsamoknál: ha beteg, akkor elsősorban egészségét keresi, feltelepre pompát, külsőségeket. S a fiatal 17 éves leány alig töltött itt két hetet, máris felreleszi botját, s orvosai örövendé bamúlják, hogy az a szinte két esztendei fürdőzés idegen helyen nem volt képes, arra elegendő Pöstyénben két hét. Most már bizonyos, hogy Paulina hercegnő egészségesen fog távozni Pöstyénből s ez nagy sort jelent és sok-sok márkát magyar földön.

A hercegnőn és kíséretén kívül, egész sorát látjuk a notabilitásoknak. Itt van a két Thun gróf, a Mal-teri-rund főnöke és keresztese, itt az Aichelburgok, a porosz Scher-Thoss báró stb., kik a fürdőnek mind-megannyi új előkelő vendégei.

A nyári színház ez idén szinte korábban nyílt meg, mint az előző években. Majus 18-án adták elő „Charles’ Tante” bohózatot, a mely a magyar fővá-roshoz meg ismeretlen, s azóta több udjodnságot, a melyek mind arra vallanak, hogy a pöstyéni kis szin-kör egy valódi művészi truppot rejt magában, a melynek játéka is élvezni lehet. A viruláknak induló új park, az új vízvezetékkel, az új gazvilágítás, az új villafűtőtelek mindmegannyi jele a mindinkább növekvő fürdőhelynek, a mely az idei nyár elé a legszebb re-ményseggel tekint.

(Losoncai hírek.)

Losoncz, 1895. június 7.

Nagy csúfág esett rajtunk, — világszerte ismert eddigi vendégszeretletünkön. S a vármegyé, az a mely ezt rajtunk ejtette az által, hogy a felső magyarországi kö-művelődési egyesületnek szeptember havában nálunk tar-tandó évi közgyűlés alkalmából érkező vendégek ellátására 500 forint szavaztatott meg. Hát mi, a kik annyi bankettet tartunk évenként, olykor jelentéktelen emberek érkezése alkalmából is, nem tudtunk volna most önröknökből belu-nasítani, hogy igazi magyarok vagyunk s a magyarság minden tulajdonságával bíruink? Mi, a kik legközelebb az új városrész felavatásánál egy férfival dicsekvünk, a ki a vendégek ellátására egymaga 1000 forint adott, nem tud-tunk volna most mindnyájan összeállva kitenni magunk-kért, kimutatni, hogy losonczaiak vagyunk. Ha azt az 500 frtot a tekintetes Vármegyé az illető egyesület czójára ajánlotta volna meg, ily ajánlat nagyban emelte volna ez összegnek értékét; míg így mi magunk lesújtottaknak éreztük magukat. Hogyan kelljen e csorbát helyre útunk? E kérdés kell, hogy foglalkoztassa lelkeinket a felderülendő fontos önnep nagy napjára.

E napokban, egyszerű favágási beszámolórt tartott egy ellenőrző bizottság városunk érdekében s imo e cse-kely alkalomnál is oly nagy volt az áldomás, hogy lap-jaink versekben megörökítették a hiszük, a jelenleg itt működő Dob-féle színtársulat valamely darabban egy klubban is megemlekezik róla.

Igen, színtársulatunk is van ez idő szerint, mely a „Vigadó” kertjében emelt nyári színpadon tartja mindjog szűfolt község előtt fokozott igényeknek is megfelelő előadásait. S mivel önnep- a vásárpapokon, delután meg este is rendez előadásokat, így a legközelebb máj önnepet alatt ugyancsak kifárasztotta magát. Ily napokon az egyik előadás, érve a delutánit, zóna-előadásnak nevezetik, mely tekintettel a gyermekek, tanulók és családok számára, leszállított árak mellett tartatik, a mely alkalmakkor holmi Sanyárd Vendel-féle darabok adnak elő.

Nálunk különben az önnepet e héten a majálisok toldották meg. Pünkösöd keddjén, mint minden év e napján, most is a r. k. felekezeti iskola növendékei rognáltak ki zászlók alatt, dobörgés mellett, zene kíséretében a losonczai erdő szokott helyére s mulattak koruknak megfelelő élénk-séggel. Csőtörtőkn pedig a főgymnasium ifjúsága tartott

tavaszi mulatságot. Közel s távolból érkezett szülői, testvérei s egyéb rokonai az egyes tanulóknak tették népszerűvé a jünálást.

A hét végére, ennek végső napjára is jutott némi nevezetesség. Ugyanis az itteni állami tanítóképző intézet ifjúsága a tanári kar élén állott a szomszéd Tamásiba, a hol a vidékbeli tanítóság tartotta évi értekezletét, mely össze szokott lenni köztanítványokkal, különösen a magyar nyelvnek, mint tantárgynak miként való legelőszérűbb kezelése czéljából. Erre nézve alkalomszerűbbnek mutatkozott éppen Tamási, a hol a magyar nyelv tanítására legelőszérűbb mutatkozik s a hol a jelenlegi tanító Sikalos Sámuel ez idén elég jó eredményt tanúsított a tárgyból. Reménylünk, a most Tamásiba rándult szakértő férfiak is hasonlóan találják a kiváló tanító működésének sikerét.

S-Tarján, 1895. máj. 29.

Vasuti állomásunk felől, a losonezi gyorsvonattal egy csoport ev. lelkész érkezett városunkba. A helybeli ev. lelkésznek szállottak meg. Tudakozódva utazásuk célja felől, az jött tudomásunkra, hogy szokásos évi értekezletüket tartották. Ez értekezlet időszéri tárgyai a következők voltak:

1. Mint kell a lelkészeknek megértetni a néppel az egyházakra vonatkozó új törvényeket, hogy ezen a törvényeknek megfelelően járjon el s e tekintetben úgy egyházi, mint polgári kötelességeit hiven teljesítse. E kérdés megoldására 3 tagból álló bizottság küldetett ki, a mely munkálatait e hó folyamán elkészítve, azt az utabban összejövő papi értekezlet elé terjesztendő. Az ev. lelkészeknek az előrelátó gondoskodást mindenki helyesléssel fogadhatja. Már a következő kérdést bizony nem helyeslehetjük. E kérdés az:

2. Egy-két ev. tanító a megye által anyakönyvezetől nevezetve ki, szabad-e ezeknek ilyenmő hivatalra vállalkozni? A lelkési értekezlet ez ügyben azon nézetének adott kifejezést, hogy mivel az egyházi törvények úgy a lelkészeknek, mint a tanítóknak egyaránt tiltják, hogy hivatalukon kívül más nyilvános tisztre vállalkozzanak, meg nem engedhetőnek találják, hogy a tanítókat az anyakönyvezetésre vállalkozzanak.

E végzés nem helyeslehető: mert az anyakönyvezetést lelkészek vezették s az egyház nem kifogásolta. Ezután az állami szempontjából lesz a nyilvánírtas esetleg a tanító által vezetett, hogy ebben a tanító mit akadályozza: azzal a harározat megokolása adós maradt. Reménylünk, hogy az egyházi magasabb felsőbbség ez ügyben más megállapodásra jutand.

A többi tárgy érdektelenebb lévén, a nagy közönség figyelmét azok elősorolással fásztani nem akarom.

Hontból.

(Ipolysági hírek.)

Hivatalvizsgálat. Rudnay Béla főispán legutóbb a bálhi és eszaki szolgabírói hivatalokat tette vizsgálat tárgyává. Úgy tudjuk, hogy mindenütt mindent rendben talált. Itt megemlítjük, hogy e hó második felében, a főispán néhány napi tartózkodásra, családját is városunkba hozni szándékozik.

Iskolai vizsgák. Az ipolysági r. kath. elemi iskolában f. hó 26. és 27-én fognak az évi vizsgák megtartatni.

Pessimista szinagagató. Balogh A. szinagagató, ki június 1-ére, Ipolyságba való jövetelét hivatalosan is bejelentette s a kinek jó hírnévnek örvendő társulatát dicszint örömmel vártuk körünkbe: a faképnél hagyott. Úgy tudjuk, azért nem váltotta be szavát, mert hamis információkra támaszkodott, pedig akárhová megy, aligha fog akadni olyan városra, mint Ipolyságra: a hol a legutolsó 80 kros díjnak, minden este hozzájárult volna a társulat erkölcsi és anyagi fenntartásához és pártolásához.

Dalegetlank eszméje napról-napra nagyobb tért hódít. Eddig 12 taggal van képviselve, de remélhető, hogy rövid idő alatt 30–40-re felszaporodik a tagok száma. Jelenleg hetenként gyakorló órákat tartanak. A megalkulandó dalárdának a karmestere Siposs Mihály, itteni r. kath. kántortanító, ki erre a tisztre hivatott-ságánál fogva legalkalmasabb egyén.

Új járdáinkon javában dolgoznak a munkások. Ismét új szymptomja gyors haladásunknak. Nem valami fényes márvány- vagy gránitkövekkel lesz ugyan beburkolva a főutca, csupán trachyt-kövel lesz kirakva, de nem áldás-e az is ott, a hol eddig, mintha a leg-elgyávottabb faluban lettünk volna, egy kis eszées idején sokszor valóságos tavakban gázolni kénytelenek voltunk, ha egy kis sétára támadt kedvünk.

Tanügy.

A nógrádvármegyei tanítótestület ez évi rendes közgyűlését július hó 3., 4. és 5-én fogja S-Tarjánban megtartani. Az ezen alkalomból egybeállított érdekes programról lapunk jövő számában fogunk bővebben megemlékezni.

Záróvázak.

A polgári iskola az évi vizsgálatát következő időben tartja: június 17. és 18-án lesznek a magánvizsgák; 20. és 21-én a leányiskola vizsgái; 22-én a hittani, latin, francia nyelv vizsgák és délután a fiúk énekpróbája s tornaverenye; 25, 26, 27-én a fiúiskola vizsgái. E vizsgák nyilvánosak, a melyekre a szülők és a tanügybarátok meghívotnak. Az évszázad ünnepély június 29-én lesz.

A helybeli állami elemi fiú- és leányiskolában az

1894. 5-ik évszázad vizsgálatát a következő rendben fognak megtartatni: június 10-én d. e. 8 órakor a külön felekezetek hittani vizsgálatát egy időben; 20-án d. e. 8 órakor az I–II. leányosztályoké, d. u. 2 órakor, a III–IV. leányosztályoké, 21-én d. e. 8 órakor az I–II. fiúosztályoké, d. u. 2 órakor a III–IV. fiúosztályoké, június 23-án d. e. 9 órakor évszázad ünnepély, 24–26-án magánvizsgálatok. Az állami iskolai gondnokság végzéséből az igazgatóság.

A b-gyarmati izraelita elemi népiskolában az 1894/95. évi záró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni. Július hó 23-án délelőtt 8–10-ig az I. oszt. vizsgája. Iskolaszéki bírtos: Doman Dávid, Reisz Jakab. Június hó 23-án délelőtt 10–11-ig a II. oszt. vizsgája. Iskolaszéki bírtos: Weisz Jakab, Bercsiller József. Június hó 23-án délelőtt 11–12-ig a leányok énekvizsgája. Június hó 23-án délután 2–4-ig a III. oszt. vizsgája. Iskolaszéki bírtos: Kanitz Ödön, Löwinger József. Június hó 23-án délután 2–4-ig a IV. oszt. vizsgája. Iskolaszéki bírtos: Szilágyi Mór, Gansel József. Június hó 23-án délután 4–5-ig a fiúk énekvizsgája. 5–6-ig tornavizsga. Június hó 24-én délelőtt 8–9-ig a bizonyítványok és iskolai értesítők kiosztása. A vizsgák tartama alatt közsemlére lesznek kitéve a leánytanulók kézi munkái. Kelt Balassa-Gyarmaton, az izr. iskolák 1895. évi május 31-én tartott ülésének határozatából. Brett Mór, isk. igazgató.

A kereskedelmi iskolák új szervezete. Egy budapesti köznyomatok hozza a hírt, hogy Wallassics Gyula kultusz-miniszter új szervezetet fog legközelebb adni a kereskedelmi iskoláknak. Az új szervezet szerint a kereskedelmi akadémiák és középiskolák felső kereskedelmi iskola nevetet kapnak s külön főigazgató, esetleg főigazgatók felügyeletére lesznek bízva. A három éves tanfolyam megmarad; a második idegen nyelv nem lesz szükségképpen a francia, hanem lehet az angol, vagy az olasz is; az áruismeret a kémiával kapcsolatban tanítatik. A rendes tantárgyak sorába lép a vállalat, a számpírás és a torna is. A közoktatási miniszter azon van, hogy ez a javaslat már a jövő tanévben érvénybe lépjen.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Vármegyrünk főispánja: gróf Degenfeld Lajos 5-én a losonezi hivatalokát megviszálgalva, mindent rendben talált. Hogy mily szeretet- és ragaszkodással veszi jeles főispánunkat Losonez hazafias közönsége körül, mutatja az, hogy ottlétét megünnepelte és este tisztelettel főnyes bankettet rendezett.

Baltik Frigyesről a „Liptó” című lap a következőket írja: „Baltik Frigyes urat, ki városunkban már 25 éve mint lelkész működik — mint több helyről értesülünk — Balassa-Gyarmaton megválasztják lelkésznek és így Liptó-Sz. Miklós a zsinatilag újból kikerekített zsinat-innemi kerülethez csatolattik. Városunk díszét, halig pedig jó lelki pártolurak vesztének benne; de alig hisszük, hogy Baltik püspök új megújul azon helytől, hol férfikora legzebb éveit élte, hol általában tiszteletben és közszereletben részesül.”

A delegáció megtartotta alakuló gyűlését. Elnöke gróf Andrássy Aladár lett. — Az agrár- és járadékbank megalakult. Elnök-igazgatója: **Heronymi** Károly titkos tanácsos lett. Ha e vállalatok prosperálják, vezetőik nagy tehetségével versenyez, úgy nagy jövőnek néznek elje. — **A brassói bányák és kohóegylet** dr. Pulszky Ágostot nyerte meg, ügyvivő alelnök-igazgatóul.

A szécsényi ipartestület jun. 3-án zászlóavató ünnepélyt tartott. A zászlóavató dr. Pulszky Ágost volt, ki ezt a tisztséget készséggel elfogadta. Az ünnepély d.-e. 11 óráig tartott, a zászlót Árva Ferencz ferencz-rendi zárlafőnök szentelte fel. Az ipartestület elnökségéről ügybőz elnöke Kálmán Mihály szép beszédet intézett testület tagjainhoz s röviden elmondta az egytel történetét is. Az ünnepélyes szertartást d.-u. táncmulatság követte, mely reggeli 6 óráig fokozott jó hangulat mellett tartott.

Simko Frigyes hagyatéka. Balassagyarmat néhai evang. lelkésze, nt. Simko Frigyes volt esperes néhány nappal halála előtt végrendeletet tett, melynek mint közérdekű részét közölhetjük, hogy szőlőjét, pinczejét és kényelmes hálózatát az utána következő mindenkori balassagyarmati ev. lelkésznek, — könyvtárát s ebben állított egy eredeti Luther-katét az ág. evang. esperesnek, — egy szép antik szekrényt a Nógrád-vármegyei Múzeumnak hagyományozta. Megemlékezett néhai testvérbátyja gyermekeiről s hűségese gazdasszonyáról is. Végrendelet végrehajtóul pedig Horváth Danot, hű barátját kerte fel.

Jubilálók kanonok. Ngos és főtitk. Valovics János, ipoly-galsai plébános papságának 60-ik évfordulóját alkalomból igen szép és lelkes órávázokban, nemkülönben meglepetésekben részesítették papársái, tisztelői és hívei. Május hó 25-én este a község ki volt világítva s esti harangszó után fátylasmenettel mentek hírei a plébánia udvarára zeneszó mellett s mozsarak durrogása között. Itten Brunszky Antal bíró üdvözölte szép beszédében, melyre a jubilaus választott meghatottan; aztán a dalárda énekelt egy alkalmi üdvözölő dalt. 26-án isteni tisztelet után első sorban tisztelegtek nála s üdvözölték őt a plébániahoz tartozó közeleget elöljárói Kovács Kálmán körjegyző vezetésével, aztán a szomszéd esperességi kerületek küldöttei, kiket követelt a világi intelligencia. Utóljára jött a kerületi papság, ezeket főtitk. Lechnický Pál ipoly-bolyki plébános vezette a jublálás elő. A kerületi papsg nevében Lechnický Pál üdvözölte az ünnepeltet egy remek beszédében s egy szót foggyantús botot nyújtott át neki, mint a kerületi papsg ajándékát. A tisztelegések és üdvözlések után nagy ebéd volt az ünnepelt végrendeletétől átvéve, melyen 34-en vettek részt. Ebéd alatt szobhnél szelb toasztok hangzottak el. A vendégek este felé osztottak szét, egy szép nap emléket víve magokkal.

Eljegyzés. Jeszenszky János jóhírű sziráki kereskedő pünköszt másnapján jegyezte el Stubnyafurdón Schleicher Juliska kirasszonyt, Schleicher Emil a stubnyai fürdő bérlogének kedves és szép leányát.

Athelyezés. Szabó Imre honvédfőhadnagyot, városunk egyik közkedveltségben álló derék tagját, — bason minőségben a 11-ik honvéderedhez Munkácsra helyezték át.

Nagylelkű hazafias adomány. Simó Mária, körmozgatói lakosnő összes vagyonát, mely körülbelül 60 ezer forint tesz ki, a F. M. K. E.-nek hagyományozta. A lelkes honleány ezzel az elhatározásával halhatatlanná tette nevét. Adólt legyen emléke!

Pártoljuk a magyar színészeket E héten teljesen elkészül a fűrlőkerthelyi nyári színpad és színészeink, kik már megérkeztek városunkba, sokat ígérő előadásait megkezdhetik. Publicisztai legzebb kötelességünket teljesítjük, midőn városunk minden rendű és rangú művelt közönségét felbírjuk a társulat meleg támogatására; bizonyos lévén az, hogy színművészeink tapasztalva a közönség érdeklődését, kétszeresen fognak viszont törekedni, hogy megfeleljenek a közönség igényeinek. A szinügyi felvirágzása tehát nálunk együgy, mint mindenütt kölcsönös, függ a színészek- és a közönségtől egyaránt. Magáról a szinről, nyelvet a fűrlőkerthi tulajdonosa „Barth Ignác” nagy költséggel állított fel, lapunk jövő számában hozunk részletes leírást.

Az országgyűlési képviselő választás négyezékének kiigazítása ugy Balassagyarmaton, mint általában az egész megyében befejezett nyert, s a munkálatok már a központi választmányhoz terjeszték fel, mely azt f. június hó 15-én tartandó ülésében fogja felülvizsgálni; aztán pedig a kiigazított névjegyzéket visszaküldetnek a községi előjáróságok, illetve körjegyzőkhöz oly hirdeteménnyel, miszerint a választásra jogosultak serelem esetén, egy a saját személyükre vonatkozólag, mint másokat illetőleg is felelősség, illetve észrevételezéssel élhessenek; július 5-től ugyanazon hó 25-ig. Közöljük mindezt idejekorán olvasóinkkal, hogy e legeminebb polgári jogaitk épességben tartása végett utánnezhessenek. Jó pedig a jegyzékkel megénezn nemcsak a végtel, vajon nem maradt-e ki talán véletlenül a nevünk, de hogy helyesen van-e bejegyezve nevünk, foglalkozás és életkorunk? mert főleg ez utóbbr vonatkozólag az összeíró küldöttségek minden gondossága mellett is esetleg nagy eltérések fordulhatnak elő, mikből utóbb hátrány származhatik.

A N. V. Múzeum-Társulat f. hó 14-én, délután 3 órakor választmányi ülést tart.

Küllő György, pénzügyigazgatóságunknál alkalmazott állami végrehajtót neje sz. Tajthy Mária asszony két egészséges leánygyermekkel örvendeztette meg. Ugy az anyja, mint gyermekei a legjobb egészségben vannak.

A losonezi házi ezred parancsnokát Bluser Gusztáv nevezetett ki. A R. H., nem tudjuk mily forrásból nem valami kedvező színben is a kinevezéséről. Fenn-tartással közöljük szóról-szóra a R. H. következő megjegyzéseit: „Mint Losonezról, — írja a címzett lap, — a helyben állomásozó 25-ik gyalogezredet nagy vesztéségre érte az alkalomból, hogy a népszerű, tetszőtlő-talpig magyar ezredesöt Pacor Vilmost vezérőrnagy elölépítése miatt Szatmárra helyezték át. Az új ezredes Bluser Gusztáv Prágából a 102-ik számú cseh gyalogezredből, ki sokak fájdalomra egy szót sem tud magyarul és így a bakákkal sem beszélhet kedre szerint, kihallgatás alkalmával, esakis tolmács segítségével. Megérkezése után nem sokára a legénységére az volt lesújtó rendeleto, hogy szigorúan tiltották az extra ruha viselését, a mi nem kis forrongást idézett elő a nyalka zold parólis 25-ös bakák között. Míg Pacor ezredes a zenekarral utóközben frissítől a bakáknak magyar nótát hagyott játszani, addig az új ezredes ur ellátotta azt, de talán csak egyelőre.”

Vigyázzunk az egészségre. Városunkban most és egy halljuk, megveszte az egészségügyi állapotok nemcsak sürhetők, de határozottan jónak mondhatók. Gyomorkatarhús és torokbaj fel szörvényszen sa az is legtöbb esetben azért, mert a melegebb idők beálltaival a jégbehitőt italatok (bort, sör, szódavíz stb.) fogyasztják megmondatlanul. A magánosok s tekintetbeni diétájára ám ügyeljenek házi orvosaik, egészségügyi tanácsadók; de azt már hirlapiról kötelességünknek ismerjük a vendéglőseket figyelmeztetni és inteni, hogy nagy lelkiismeretlenség az, midőn egynemű korcsmáros (stb.) túlságos jégbehitéssel kíván vendégeinek kedveskedni. Hány esetben támadt már ily eljárásból „végzetes” baj. A jó ital „természetes üdéségekben” élvezhető legjobban; a jégbehités már túlszás s mint ilyen ártalmas.

Véletlen baleset. Pancsófár Ferencz a kartali uradalom kertésze a munkájában garázdálkodó vakondokra lövöldözvén, azáltal, még egy vakond után leselkedett, bal kezét a puská csövére tette, mikor is a fegyver véletlenül elsült és a derék fiatal ember tenyerét keresztül furta. Tegnap este hozták a szegényt Szirákon lakó szüleikhez apolás végett.

Új adóhivatal. Szécsényben jul. 1-én új adóhivatal lép életbe. Szécsényben már volt adóhivatal, de ezt még a 70-es években szüntették be. Hogy az adóhivatal Szécsényben újból fellállított, az kétségkívül dr. Pulszky Ágost urnak köszönhető, ki nemcsak Szécsény városának, hanem az egész Szécsényvidéknek érdekeit mindenkor szívén viseli.

A málnapatakal óvodát veszély fenyegeti, a penészgombák összes farészait pusztítják, a F. M. K. E. intézői figyelmét azok kiirtására a gondnok felhívta.

Az anyakönyvezetők ornátusa. A kormány hír szerint már megállapodott abban, hogy az anyakönyvezetők a rájuk bízott hivatalos aktusoknál milyen „diszultat” fognak viselni. E szerint az anyakönyvezetők hivatalos eljárásuk alkalmával tisztes magyar ruhát fognak viselni; atillájukra a magyar címer lesz-föltáve s azon-

A „B.-gyarmati könyvnyomda részv. társaság” könyvnyomdájában 1—2 gimnáziumi, vagy polgári osztályt végzett ifjú tanuló felvétetik.

ELADÓ

egy 3¹/₂ lóerejű cséplőgép a hozzá tartozó felszereléssel, tökéletesen jókarban. — Tudakozódni lehet **Bláskik** Ferencz építő mesternél B.-Gyarmaton, a kinek a város egyik legelőkelőbb pontján lévő ház és 1¹/₂ hold birtokának szabad kézből való előnyös ár melletti eladása tárgyában is értekezni lehet.

140. 1-1

Szécsényben

a nagyutczában egy kényelmes úri lakás, mely áll: 4 utczai szoba-, konyha-, éléskamra-, fűskamra-, kocsiszin- és pinczéből, f. évi október hó 1-től több évre haszonbérbe kiadó, esetleg szabad kézből eladó. A lakás folyosóval van ellátva, továbbá egy gyümölcsfákkal beültetett nagy kerttel és abban jó ivóvizet tartalmazó kúttal. Bővebben értekezhetni a tulajdonos:

Kanyó Antal, könyvtárnál
Ipolyvágyon.

139. 1-1.

Clayton & Shuttleworth
Mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 63. sz.
Által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2¹/₂ és 12 lóerőig, továbbá Járjány-
helyezők, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

COLUMBIA A legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlő-malmozók.

Egyetemes acél-ekék 2 és 3 vasú ekék
és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes leírásokhoz kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

„Vásároljunk kóstolással személt” ki-
mondja egy régi közmondás.
Ugyanezen talált közmondást vonatkoztatnom és
pedig jogosan az én telephelyemre is, amennyiben csak az
oly nagyvárosban, közpénzzel átfutott országi áramennyiséggel
főszéket rakhat képes üzletfeleimnek azt az előnyt nyújtani,
hogy vásárlásainál mindegyik jó eredményeket érhet el

Gyönyörű minták magánvásárlásnak legyen és bérmentve.
Gazdagtermék mintakönyvek, melyek még eddig nem
léteztek szűkös részre bérmentve.

Szövetek öltönyökhöz.

Peruven és Dooking a magas kőrés számára. Előírás sze-
rint szövetek a cs. és kir. hivatalnokok egyenruháihoz,
valamint hadasainak, tisztek, tornászok, béröltözöttek
részére; kelmék teke- és jutekaszálókra, kocsik bevonására.

A legnagyobb raktár stájer, karintiai, tirol stb. loden-
ben úri és női használatra eredeti gyári árakon és ol-
gy nagy választékban, melyenél 200 versenyző sem képes
rendelkezni.

A legnagyobb választék csakis finom és tartós női
kendőkben a legdivatosabb színekben. Mosó szövetek, utazó
plédok 4-14 szabó-kellékek (mint ujjelések, gum-
frítg továbbá) bok, ták, csárnák, stb.)

Mellényes árú, becsületes, tartós, tisztá gyapjú kelmé-
arukat és nem olcsó rongyokat, melyek a szűkös kereset-
csonkítják, ajánl.

Stikarofsky János,

65. BRÜNN (oszt. Manchester). 20-12

Legnagyobb gyári raktár kelmékben 1/2 millió forint értékben.

Széküldés csakis utánvétellel.

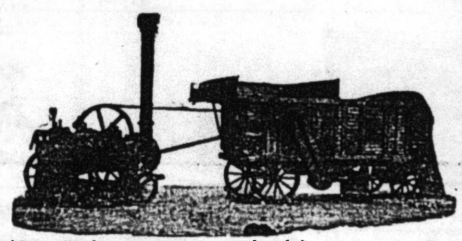
OVÁS! Ugyanők és háralók rendezen „Stikarofsky
Áruja” címkevel ellátott szöveteket, kelméket
hoznak nagy mennyiségben árcba. Ezen visszaéléssel szemben
kijelentem a t. vásárlóknak, hogy én az előbb említett-
nek áruimat semminemű föltételek mellett el nem adom

106. 20-5.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstasse 120. szám, saját házában.
Főhercegi és hercegi uradalnak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bányá- és hámortársulatok, építkezési vállalatok, VÁLLAL-
KOZÓK és ÉPÍTŐMESTEREK, valamint gyártó- és szállítója. — Ezen homlokzatsfestékek, melyek mészből oldhatók, száraz, porított állapotban,
40 különféle színminőségben külön-külön 16 król feljebb szállítanak és a festékszín tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmazoláshoz. — Minta-
lapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.

MÜLLER ADOLF gazdasági gépgyár és vasöntőde
Budapest, Lipót-körút 34., a nyugati pályaudvar átellenében.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂, és 4 lóerejű szűcs
cséplőkészleteket, továbbá 4, 5, 6, 8 ló-
erejű alacsony gőzcséplőkészleteket hosszú
szalmaszűrésű, alsó szelével és rend-
kívül nagy felületű rostokkal, árpahéja-
zóval és állítható választóhengerekkel.
Járjány cséplőkészletek, gabonaszűrés-
rosták, amerikai szénagyűjtők, Hungária
és Patria vetőgépek, ekék, amerikai
arató- és kaszálógépek, valamint min-
den gazdasági gépet és eszközöket
ugyanínt.

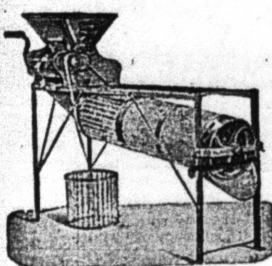

fűlőművelhetlen 40% tüzelő-anyagot megtakarító
Compound gőzmozgonyokat
jutányos árak és kedvező feltételek mellett. Vidéki ügynők keresetnek. Árjegyzékkel
ingyen és bérmentve szolgálok.

110 4-4.

STAHEL és LENNER Budapest,
trieur- és lemezlyukasztó gyár. Gyár: Katona József-utca 8. sz., a Margit-híd és
nyugati pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:
Trieurök a konkoly és búkkönynek a buza, árpa vagy rozs közli
kiválasztására.
Trieurök a zabnak vagy árpának a buza közli és a gombolyó
magvak kiválasztására.
Lencsetisztító és osztályozó-trieurök az árpa kiválasztására
és a lencse osztályozására.
Osztályozó-trieurök.
Szabadalmazott trieurök és osztályozó gépek minden gaba-
nafaj tisztítására és tetszés szerinti osztályozására. — Elvállalunk
Gutjahr és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költ-
séggel a trieur, beküldése mellett ezen szabadalmazott trieurökre
átalakítását.
Malom-trieurhengerek vagy burkolatú, lyukasztott vagy
hasított lemezek tetszés szerinti anyagban ipari vagy gazdasági
célokra. Árjegyzék vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

88. 10-6.

**Körjegyző urak és községi előjárósá-
gok figyelmébe.**

A részvénytársaság kiadásában megjelenő összes
hivatalos és magánnyomatványok, nemkülönben a
most elkészült

mezőrendőri nyomtatványok
DARVAI ÁRMEN

könyv- és papírkészítésben
rendelendők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja.
Pontos és gyors expedíciót nézett eség jó hír-
neve kereskedik.

B.-GYARMAT.
KÖNYVNYOMDA ÉS KÉPVYÁS
KÖNYVNYOMDA ÉS KÉPVYÁS

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
méllyenreható és ártalmatlan lemerítés
házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytal-
anság, gyomorgringóság, bűzös lehellet,
felhűlés, savanyú, felbűlés, hasmenés,
gyomorégés, fejfájás, nyálkahártya-
sárgaság, undor és hányás, gyomorgringés
stb.

Hathatós gyógyszernek bizonyult
lejjárásánál, a menyinyben és a gyomortól
szárazságot, gyomortürelkedési étellel
és italokkal, gillatás, májbaj és hámor-
reidálás.

Említt bajoknál a **Mária-czelli**
gyomor-cseppek évek óta kitün-
őnek bizonyultak, a mit szék meg az
bizonyítványt lánsult. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi forgalár: **Török**
József gyógyszerár Budapest,
Király utca 13. sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen
tessek megtekinteni Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a készítő
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valóságát bizonyítom”.

A **Mária-czelli** gyomor-cseppek valóban
kaphatók.

B.-Gyarmaton. Csorvanyák Gy és
Kántz Gy. gyógytárában. Ipolyvágyon:
Berkó István gyógyszerésznél.